

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISIT
MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS
AND MORE THAN TWELVE THOUSAND HOMES.

HIMLerville,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS
MORE SUBSCRIPTIONS THAN ANY OTHER
TWO HUNGARIAN WEEKLIES ON THE U. S.

Ujabb nagy pánik a szénpiacon

A bányász-konvenció békés lefolyása nagy pánikot teremtett a szénpiacon. A szervezet nem akar sztrájkot és a legnagyobb bánya társaságok szintén békességet kívánnak. Halálra ítélt szénbányák.

A bányász konvenció békés lefolyása a csőd karjaiba baltanak egy nagy csomó bányát.

1924 és 1925 alatt el fog hullani a bányavállalatoknak az a része, amely a halálos versenyt nem bírja el és a következő két év elteltével nem lesz túltermelés többé a pubhaszéniparban.

Ezt jelenti a bányászoknak a határozata, amely majdnem egy hangulag a sztrájk ellen foglalt állást.

A bányászok szervezete nincs egyedül az igyekezetében.

Az ország legnagyobb bányatársaságai ugyancsak békességet kívánnak, bár jól tudják, hogy a jelenlegi túltermelés mellett irratatos veszteségeket szenvednek a most jövő szénestendőben.

A nagy társaságok veszteni kívánnak.

A nagy és erős társaságok azt akarják, hogy a bányák között folyó rettenetes verseny most már fejlődjék ki az utolsó csepp végéig, s hogy dőljenek ki végre a mindazok a társaságok a bányáiparból, amelyek nem bírnak el három rossz esztendőt egymás után.

Az első rossz szénévrnek most értük a végét.

1923-ban kitermeltünk ötszázötven millió ton szénét és szakértők becslése szerint elvesztett abban az évben a bányáipar ugyanannyi, vagyis ötszázötven millió dollárt.

Ezt persze nem úgy kell érteni, hogy a dolgozó bányák fizettek rá egy dollárt egy ton szénre, hanem úgy, hogy a nem dolgozó bányák mind vesztek, s a dolgozó bányák legnagyobb része szintén veszteséget a kitermelés szénén. Átlag az egész bányáipar veszteségét teszik ötszáz millió dollárra az elmúlt esztendőben.

A roskadozó bányá társaságok százai lesték-várták reménykedve, hogy egy esetleges bányász sztrájk újra felemeli a szénnek az árát, hogy pár havi jó üzlet újabb élet-injekciót fecskendez a halálosan beteg társaságok egész tömegébe és így késleltetik valahogy a rettegelt leszámolást.

A bányászok, nagyon okosan, másként határoztak.

A bányászok szintén tudják, hogy el kell jönni a nagy leszámolásnak, hogy le kell törni a bányák egész tömegének, hogy el kell hagyni a bányát a bányászok egész regimentjeinek és azt kívánják, hogy törjénék ez meg minél előbb.

Hogy hétszázezer nem dolgozó bányász helyett ne maradjon több ember a bányáiparban, mint négysszázezer, de azok dolgoznak tizenkét hónapot minden esztendőben.

A bányatársaságok egy része bizonyosan kimegy az üzletből, s a bányászok nagy része elávozik a bányáiparból, de ez a haldadás nagyon keserves és

hosszadalmas lesz és olyan küzdelemre van kilátás, amilyen nem volt még soha a széniparban.

A szervezetlen bányák azt remélik, hogy ebben a nagy és végsőnek ígérkező küzdelemben felül maradnak majd, mert amíg a szervezett bányák kénytelenek lesznek a rendes fizetést megadni az embereknek, addig a szervezetlen bányák kedvük szerint vágják le a bányászok munkadíját.

Hát egy darabig menni fog a dolog bizonyosan és erre számít is a bányászok szervezete.

A Virginiák és Somerset hatalmas szénmezőit ontani fogják a három-és-fél dolláros nap-szám mellett termelt szénnek százmillió tonjait, és ezek a szénmezők hatalmas fejlődésnek indultak — az első évben.

A második évben azonban megjelenik majd a szervezet ezen a vidéken és nem lévén más munkája a következő esztendőben, ráveti magát az olcsón dolgoztatott bányászokra és a legnagyobb erőfeszítést fejt majd ki, hogy beszervezze az egész ország összes szénbányáit.

Ha sikerül ez az igyekezet, akkor két-három év múlva a megfogott szénbányák majdnem teljes mértékben szervezve lesznek, s minthogy megszűnik a túltermelés is az országban, semmi nem fog többé utjába állni, hogy a bányászok tisztességes munkadíjak mellett állandó munkához juthassanak.

A radikális bányászoknak nem nagyon tetszik ez a határozat. Nem tetszik az a tónk szénén álló bányavállalatoknak sem.

De nem lehet a dolgon segíteni.

Nem lehet addig állandó munka, amíg ötezer bányával és két százötvenezer bányással több van az országban, mint amennyire szükségünk van és itt van az ideje, hogy véget érjenek ezek az állapotok.

Nagyon okos és nagyon megfontolt határozat volt a bányászoktól, hogy nem ugrottak bele egy olyan sztrájkba, amelyben a bányászoknak nyerni valójuk misem lett volna, ellenben meghosszabbították volna egy csomó társaságnak az életét, hogy még tovább tartson a munkát-lanság korszaka a széniparban.

A bányászok legyenek készen arra a nagy küzdelemre, amely most megindul a széniparban.

Legyenek rá elkészülve, hogy a szervezett bányákban nagyon keveset fognak dolgozni a most jövő szénévrben, s hogy a szervezetlen bányákban nagyon alacsony lesz a munkabér.

Akiknek a bányásszágon kívül van más mesterségük is, azok távozzanak el a bányáiparból mihamarább, mert jó időket sehol, semmi körülmé-

nyek közt ebben az évben nem várhatnak.

Lesznek persze szervezett bányák, ahol dolgoznak majd minden nap, s lesznek vidékek, ahol jobban megy majd a munka, mint másfelé.

Ez attól függ mindig, hogy hol adják el egyes bányák vagy egyes vidékek a szénét és milyen állandó a vevőközöségük.

De nagyjában, átlag nem lesz több a munka a szervezett bányáknál, mint százhusz-százötven nap áprilistól-áprilisig. A szervezetlen bányáknak az a része, amely csak nagy költséggel termelheti a szénét, még a nyár előtt le fog törni és kidűl a harcából.

A szervezetlen bányáknak az a csoportja, mely benne marad az üzletben, fejleszteni fogja az üzemet, nagyobbítani fogja a bányáit, dolgoztatni fog minden nap, de — nagyon leszűkített munkabérért.

Az nap, mikor Farrington elmondta nagy beszédét a sztrájk ellen, Cincinnati-ban egy millió ton szlek-szenet ajánlott egy nagy west virginiai társaság 1924 évi szállításra hatvan cent jével.

Hír szerint ez a társaság 3.50-ben szabja meg március elsejétől a kompánia munkások legmagasabb fizetését, de még így is bele fog nekik kerülni a szén tonnájára másfél dollárjukba.

Természetesen a lump szénért nagyobb árat remélnék, s általában azt hiszik, hogy a legnagyobb bányák 1.25-ért fogják egy remására a run-mine szénét adni a következő évre.

Minthogy a szóban forgó társaság évi termelése három millió ton szén, s számításuk szerint a kitermelendő szén tonnáján 25 centet fognak veszteni könnyen kiszámíthatjuk, hogy milyen áldozatokat kíván hozni ez a társaság, hogy versenytársait a nagy versenyben tönkre zuzza.

Állítólag a múlt héten a legjobb és leghíresebb Illinoisi Franklin szén 1.90-ért adták éves szerződésre minden mennyiségben, pedig köztudomás tény, hogy abban a kerületben még a napi hat-nyolcezer ton szén termelő mammoth-bányáknak is belekerül egy-egy ton szén kitermelése 2.25—2.50-be.

A legrosszabb sors minden-esetre a Dél Ohio-ban és Indiában fekvő bányákra és bányászokra vár, mert ezektől a nagy területektől a west virginiai bányák teljesen elvonták a piacot az utolsó esztendőben.

Most ugy akarják ezek a területek meghosszabbítani az életüket, hogy az Államközi Kereskedelmi Bizottságnál nagy változtatásokat kérnek a fuvar-díjban, a mely tonnánként hatvan-nyolcvan cent terhet rakna a west virginiai szénre, s ötven-hatvan centet venne le az ohioi és indianai szénről. Az Inter-

GYILKOL A LEJÁRÓKÓ.

Az egyik áldozat egy magyar bányász azonnal meghalt. Két sebesült is van.

Alig mulik el egy nap, hogy kisebb vagy nagyobb szerencsétlenség hírére hozza a posta. Még egyik helyen el sem temették a szerencsétlen áldozatokat, már más helyen ismét gyilkol a bánya.

Rivesville, W. Va. mellett a Parker Run Mine nevű bányában történt szerencsétlenség február elsején.

Az egyik bányász pillerben dolgozott és jelentette, hogy nagyon recseg a tető, jön a kő lefelé, adjon postot a foreman. A szegény bányász nem akarta veszélyeztetni az életét és ki is ment a plébából. A foreman azonban visszarendelte és kijelentette, hogy nem kell oda post, dolgozzon bátran, mert tart a tető. Még egy streckest Ivanics János magyar bajtársat is oda-rendelte egy segédstreckessel, hogy végezze ott a munkát.

A foreman épen ki indult a pillerből, amelyet egy pillanattal előbb teljes biztonságának állított és ahová szerinte post sem kellett, lezuhant a kő és Ivanics bajtárs életét kioltotta, míg a segítsége és a formán zúzóddást szenvedtek.

Ivanics bajtárs életével fizetett a foreman könnyelműséggel. Ötvenyvet és négy árva hagyott hátra. Hány ilyen eset történik egymásután, hogy lelkiismeretlen emberek büns mulasztásából kenyérkereső családjuk életét veszti. Ha a foreman kötelesség tudó ember és idejében postot tetet a kő alá, vagy beszűkített a túl veszélyes pillerben a munkát, nem történhetett volna meg a szerencsétlenség. Hiszen egy post felállítására nem kerül olyan sokba, hogy érdemes legyen a lehetőséget venni egy ember életével.

Kiváncsiak vagyunk, hogy megindították-e a vizsgálatot és a foremant büntösek találják-e és ha igen elveszi-e méltó büntetését. Mert az olyan ember, aki olyan ennyire törődik a munkások életével, megérdemli, hogy bünhődjék.

A state Commerce Commission döntése az ügyben április elsejénre várható, hozzá ért emberek véleménye szerint azonban az nem fogja megmenteni ezt a két haldokló területet a pusztulástól.

A magyar bányászoknak az ajánljuk, hogy nézzenek alaposan körül, igyekezzenek a helyzetet alaposan megérteni és miután tanulmányozták az egyes vidékek várható sorsát, olyan helyen keressenek megélhetést, ahol legtöbb reményük van a nekik legjobban megfelelő kereseti viszonyokra.

A most jövő évek akkor is neheznek lesznek, ha nagy körültekintéssel intézzük a sorsunkat, de a régi meg gondolatlan-ság mellett csak nyomorúság lenne osztályrészük.

A bolshevik bányászok teljes veresége.

A kommunista csoport teljesen megsemmisült Indianapolisban. — Vereséget szenvedtek a fehér bolshevik is, akik a kluklusz érdekében agitáltak.

A bányászok hatalmas szervezetet fejtettek nagygyűlést és a gyűlés határozata értelmében békesség lesz egy pár évre a széniparban. Feltéve persze, hogy a bányák urai is békességet akarnak és nem erőszakolják ki a háborúságot. Ez azonban nem valószínű.

A bányáipar békéjét és a békés fejlődés lehetőségét az a döntő és mindent elsőprő nagy többség biztosítja, a mely józan maradt az izgalmas nagy vitákban és kizárta a szélsőségeket a bányászok vezetéséből.

Jelen volt a konvención mindkét bolshevizmus teljes fegyverzetével és teljes harcokész séggel.

A vörösek, akik már Pittsburghban megpróbálták, hogy miként rombolják le a bányászok egységes szervezetét, és a fehér ébredő bitangok, akik az amerikai-elljás-párt érdekében agitáltak.

A vörösek eleinte még meglehetősen sokan voltak. A nagygyűlés napjain még nem lehetett tudni, hogy milyen befolyásuk lesz a határozatokra, mert a két-háromszáz lármás ember handabandázása nagy lármát csinált néha-néha.

A gyűlés folyamán azonban mind világosabb lett, hogy a kommunisták sommi mást nem akarnak, csak a szervezet széttörbantását, és az uniohoz hűséges bányászok egyre többen fordítottak hátat Fosteréknek.

A bányászok nagy tömege gyanuval a szívében indult a gyűlésre. Az az irtózatos rágalom hadjárat, amit Lewis ellen indítottak, s a melyhez hasonló piszkos és nagyarányú szennýáradat nem indult még munkászéver ellen. Hatással volt az emberekre és sokan komolyan azt hitték, hogy Lewis elárulja a bányászokat.

Mikor azonban látniuk kellett, hogy Lewisnak a legelső dolga volt a scale-committee (munkabérmegállapító bizottság) bőszejává a köztisztletben álló és radikális Farrington tenni meg, nem bírtak tovább Lewisra gyanakodni.

Es ezért kezdve apadni kezdett a bolshevik tábor.

Hiába tartottak Fosterék és a többi kommunisták estéről-estére lázító gyűléseket a radikális bányászoknak, hiába tarták a gyűlölet és a rombolás táboruk mindig apadt, épen, mert esztelenül és féltetlenül lázítottak.

Öt-hat estén át még nagy halgatóságot biztosított Fosteréknek a rágalom régi fegyvere, de mikor már nem is tartgatták, hogy a szervezet széttörbantására törekednek, hogy a romokból építhessék fel a kommunizmust, a halgatóságuak java része irtózatot fordult el tőlük és lassan a seumire olvadt a kommunista tábor.

S mikor az utolsó napon a kansasi lázadó megjelent a konvenció termében, hogy újabb zavart támasszon az egységes bányászok táborában, nem volt már ötven híve sem a kétezer ember közt a kommunista rombantóknak.

A munkadíjmegállapító bizottság meg fogja kötni a bányatulajdonosokkal az új szerződést és béke lesz a széniparban, de nem lesz béke a bányászok közt, ha nem vigyáznak a békére.

A kommunisták, akik kiapadhatatlan pénzforrásokkal rendelkeznek, tovább folytatják a gyanúsítás, a lázítás, a rágalmazás piszkos hadjáratát, és tovább is azon lesznek majd, hogy széttörbantsák a bányászok szervezetét.

Nem is tagadják, hogy az a céljuk. Magyar bányászok, akik ellenségei a szervezetnek, akik azt kívánják, hogy hulljon szét a United Mine Workers, következ a kommunistákat és anarchistákat a robbantás munkájában.

A bolshevik magyar lapok lásságos cinkosai az angol nyelvű kommunistáknak, és az Uj Ellőre meg a Bérnunkás nap-nap után arra lázítja a bányászokat, hogy rugják fel a szervezetet, a melynek helyébe bolshevik világszövetséget csinálnának.

Mi még csak azt sem tesszük, amit a bolshevik lapírsaink tesznek. Mi nem szedjük elő a gyanúsítás, a rágalmazás, a hazugság piszkos fegyverét velük szemben.

Mi azt mondjuk, hogy boldoguljon kiké a maga hite szerint és ha a bolshevizmust a többség helyesebbnek tartja, meg lehet próbálni azt a rendszert. De a pájt megenni és elteni nem lehet és valaki nem lehet a bányászok közt juni-párti is, meg kommunista is.

A kommunizmus és a kommunisták, az új-előristák meg a bérnunkásisták célja a szervezet szétdöntése.

Akiknek nem kell a szervezet ereje, akik ellenségei annak, azok menjenek a vörös zászlók után.

De két urat nem lehet szolgálni és a vörös zászlók forradalma nem egy cél felé vezet a bányászok békés szervezetével.

Ezt az indianapolisi nagygyűlés elég erőlyesen tudatta a világ népével, amikor hatalmas többséggel a békés ipari fejlődés mellett vallott hitet és kikényszerítette a bányászok táborából a forradalmakat hirdető vöröseket.

A vörös táborral farkas-szenet néző fehér bolshevizmus is vereséget szenvedett a konvención.

Az amerikai héjasok ébredői, akik minden áron a klukluszisták táborába akarták tereelni a bányászokat, ugyancsak döntő vereséget szenvedtek a konvención.

Ők is teljes szervezethez járultak fel,ők is éjjelről-éjjelre titkos gyűlések rejtelmes lázításával hintették a gyűlölet lángját maguk körül, hogy a bevándoroltakat hátra szurják.

Azt akarták ezek a fehér bolshevik, hogy a feles számú bányászok tömegéből a bevándorolt bányászokat üldözzék ki a következő esztendőben és azt indítványozták egyelőre, hogy engedje meg a United Mine Workers a tagjainak, hogy a fehér bolshevizmushoz csatlakozhassanak.

Az indítványt azonban leszávarták és szavazás alatt kitént, hogy a fehér csuklyásoknak sincs sok hívük még a bányászok közt.

De ahogy a vörös terroristák nem nyugszanak majd, épen úgy a fehér terror fanatikusai sem fogják az izgást abba hagyni.

Épen azért szükséges hát, hogy a bevándorolt bányászok ne várják tétlenül a fehérek támadását, hanem azonnal nézzek mindenütt utána, hogy a United Mine Workers tiszta legyen a bandától.

Nézzenek utána haladék nélkül, hogy osztályaiknál kik lehetnek tagjai a klukluszoknak és ezeket az embereket zárássák ki haladék nélkül a szervezetből.

Aki a szervezetnél és munkájánál többre becsüli az intoléráns, gyűlölködő fehér csapat-hoz való tartozását, ám tartozzék a klukluszokhoz, de akkor távozzék azonnal a bányászok szervezetéből.

Es ne higgyék a magyar bányászok, hogy az indianapolisi határozat után nincs mit félni, mert igenis félniük kell, ha a harcot azonnal teljes erővel nem veszik fel.

Az álarcos gyávaság tovább szítja a gyűlölet tüzét a bányászok közt is, és ha ki nem buzuk most a mérőfogát, akkor később talán késő lesz már.

Ezt egy percre se felejtsek el és a fehérek elleni küzdelmet egy percre se halasszák el a szervezet idegen származású bányászai.

FÉLMILLIÓ TONNA SZENET RAKTÁROZTAK FEL.

A Missouri Pacific R. R. vasúttársaság Gorbam, Ill.-ban 100 akker területet bérelt ki egy nagy szénraktár létesítésére. A szénraktárt el is készítették és most már megkezdtek a szén felhalmozást. A következő két hónap alatt a vasúttársaság egy félmillió tonna szénét fog felraktározni ezen a telepen, arra az esetre, hogy április elsejére, ha sztrájk törne ki, úgy elég szén felett rendelkezzen.

A társaság úgy látszik erősen számít arra, hogy tavasszal sztrájk lesz.

MAGYARORSZÁGI HIREK

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK TUDÓSÍTÁSAI.

MAGYARORSZÁGI LEVÉL A KÜLFÖLDI KÖLCSÖNRŐL MUNKANÉLKÜLSÉGRŐL ÉS AZ ÚJ KELET-EURÓPAI ÁLLAMCSOPORTOSULÁSRÓL.

Száz munkaalkalmra háromszázhuszonnyegye jelentkező esik. --- Mit hoz az 1924-es esztendő Magyarországnak?

Mintha Magyarország egész gazdasági, társadalmi életét boldogulását egyetlen kártyára téték volna fel, annyira a külföldi kölcsön kérdése urálja még mindig a lelkeket. Erről az ügyről már egyszer hosszasan írtunk bányásztársainknak és most nem is magáról a kölcsöntől, hanem annak következményeiről akarunk egyet mást mondani.

Hogy igazságosak legyünk, előre kell bocsátanunk és a legáltalánosabban hangsúlyoznunk kell, hogy a külföldi kölcsön megszerzését Magyarországra nézve életbevágóan fontos kérdésnek tartjuk — csupán vele kapcsolatban felmerült nagy bajokra akarunk rámutatni, amelyeket a magyarországi munkástestvérek ma már tudatosan is égető seb gyanánt érznek testükön. Mielőtt erre a problémára rátérnénk, felhívni akarunk — rövidesen arra a ma már általánossá vált kérdésre, hogy hát voltaképpen miért is kellett Magyarországnak a külföldi kölcsön? Az a 250 millió arany korona, amit a kormány kiküldött egy esztendő külföldi barangolásuk után végre — félig-meddig biztosan — a zsebükben hoztak, nem olyan nagy összeg, hogy ezért érdemes volt az a sok politikai harc, bomba, kiadás pénzben és vérben — akkor, amikor ellenértékül még nem is nagyon biztosítja az ország gazdasági talpraállását.

Ahik azt mondják, azoknak igazuk van: a 250 millió aranykorona valóban nem az a összeg, amiért érdemes volt mindent végigcsinálni.

Sokkal fontosabb és sokkal életbevágóbb kérdésszerű volt itt az, amelyet a külföldi kölcsön háta mögé bújtattak, azonban az egész külföldi kölcsön kérdése miatt és érte jött létre, került felszínre — és ez — a

jóváértel kérdése.

Magyarországnak ezzel a modern hadisarcall szemben mindig az volt az igazságos és jogos felfogása, hogy mai nyomorult állapotában jóváértel fizetésére képtelen. Elég, ha minden hónapban kiad néhány ezer éltőlátot, lovat marhát, sőt a pécsi szénbányák természetén felét átadja Szerbiának, de pénzbeli jóváértelt ma fizetni képtelen.

Magyarországnak örökös s ter mézetes ellensége, a kisanant azonban nem fogadta el ezt a kijelentést és addig áskálódott nyugati szövetségeseinél, míg végre 1923 májusában a jóváértelt bizottság ráírt Magyarországra, hogy:

— Adós fizess! Tovább nem várak.

Bethlen miniszterelnök ekkor kiutazott Párisba, Londonba és Rómába és megmagyarázta az illetékeseknek, hogy Magyarország maga is olyan nyomorult, hogy külföldi segítség nélkül el kell pusztulnia — nem hogy még ő tudna jóváértelt fizetni.

Igy került le napirendről egyelőre a jóváértelt kérdés és Magyarország május óta a pécsi szénszállításokon kívül egyetlen krajcárt sem fizetett jóváértelti célokra.

Már magában ez is nagy eredmény volt, de még nagyobb eredmény volt az, hogy a kölcsöntárgyalások alatt maguk a hitelező hatalmak vetették fel a jóváértelt kérdését, mert attól féltek, hogy kölcsönadott pénzüket a kisanant bármikor lefoglalhatja jóváértelt céljaira. Ezért ők maguk állapították meg, hogy Magyarország évente tízmillió aranykorona jóváértelt fizessen — ami amellelt, hogy nem nagy összeg — egyúttal lehetővé teszi, hogy a papírkorona stabilizálni lehessen és ezáltal Magyarországon újra normális gazdasági állapotok legyenek. Ez a megállapodás husz évre szól, ami annyit jelent, hogy husz évig Magyarország nem kell fizetni több jóváértelt évi tíz milliót.

Ha tehát sem fizetett jóváértelti célokra.

Már magában ez is nagy eredmény volt, de még nagyobb eredmény volt az, hogy a kölcsöntárgyalások alatt maguk a hitelező hatalmak vetették fel a jóváértelt kérdését, mert attól féltek, hogy kölcsönadott pénzüket a kisanant bármikor lefoglalhatja jóváértelt céljaira. Ezért ők maguk állapították meg, hogy Magyarország évente tízmillió aranykorona jóváértelt fizessen — ami amellelt, hogy nem nagy összeg — egyúttal lehetővé teszi, hogy a papírkorona stabilizálni lehessen és ezáltal Magyarországon újra normális gazdasági állapotok legyenek. Ez a megállapodás husz évre szól, ami annyit jelent, hogy husz évig Magyarország nem kell fizetni több jóváértelt évi tíz milliót.

Hogy husz év múlva hogyan lesz — ki tudja azt előre?

Addig Magyarország nyugodtan és békésen fejlődhetik, ha pedig ezt az állandóan levegőben lógó kérdést most el nem in tézték volna, a legkisebb gazdasági megerősödésnél — talán már egy-két év múlva ráncsapott volna az ellenség arra és jóváértelt oimén megint annyit követelt volna tőlünk, a mely jóidőre ismét megbénította volna gazdasági fejlődésünket. És így ment volna ez időtlen időig — közben a szomszédos ellenségek a mi zsirunkon felhízalták volna magukat és mikor már elég erősek lettek volna és mi teljesen gyengék — egy szép napon elfoglalták volna még a mai Csonkamagyarországot is.

Ezt akadályozta meg a külföldi kölcsön.

Az ország határain belül, azonban a külföldi kölcsönnek a mai napig csak kárát látta a magyar társadalom. A bűnök, a melyek a mai bűnhődéshez vezettek, régebbi keletűek, a kölcsön csupán aktuálissá, időszervi tette őket.

Magyarország egész gazdasági életét a háború óta egy-két nagyobb bank tartja a kezében. A mai bankjegyforgalomból 500 milliórd — tehát a Magyarországon levő papírpénz fele magánkezekben van, akik akkor és úgy befolyásolják szegény és gazdag — de főleg a szegény ember sorsát — ahogy nekik jól esik.

BIZTONSÁG ÉS KÉNYELEM.

Ha ön utazást tesz, vigye magával bankunk Utazási-csekkjét (Travelers' Checks) vagy Hitellevélét (Letters of Credit) és ön a világ bármely pontján beválthatja azokat készpénzre. Ha ezeket ellopják önöl, vagy ön elvesztette, egész nyugodt lehet nem szorongatni a bankot, mert nekünk más nem várható azokat csak a káröröng ön. Ne legyen tehát készpénz magával, hanem csak a csekkjeit vagy hitelleveléket.

A mi utazási osztályunk kíváncságra foglalt és helyet biztosított, hajón vagy szállodában és áll, hogy utját kellemes és élvezetes tegye elejétől a végéig.

Biztos lehet ön abban, hogy minden ügyét előzékenyen és udvariasan intézzük el és azon tisztviselőink, akik az ön anyanyelvén beszélnek, minden utazási és pénzügyi kimerítő és megbízható felvilágosításokat adnak önnek.

FOREIGN DEPARTMENT
MELLON
NATIONAL BANK
Cor. SMITHFIELD STREET and
OLIVER AVENUE,
PITTSBURGH, PA.

Mi történt tehát, amikor a külföldi kölcsön szóba került?

Az a néhány nagybank, a mely eddig az összes magyarországi gyárak, bányák és vállalkozások útjórán tartotta a kezét, egyszerre visszavonta a pénzét, mert nem tudta biztosan, milyen változásokat fog elő idézni a kölcsön a gazdasági életben. A tőzsde, amely ma már Magyarországon a munkástól kezdve az államtitkárig mindenkinél közkereseti forrásává lett, egyszerre leromlott, az értékpapírok fele értékükre süllyedtek, a gyárak, vállalkozások nem kaptak hitelt és kénytelenek voltak üzemüket részben, vagy egészben beszüntetni.

Ez az üzemcsökkenés létszám csökkenéssel járt minden vonalon és a gazdasági pangást óriási mértékű

munkanélküliség

követte.

Hogy ez így van, mutatja a budapesti központi munkaközvetítő hivatal jelentése, a mely szerint a mai napon 100 munkahelyre 324 munkakereső jut átlagban. Ez annyit jelent, hogy munkaalkalomhoz Magyarországon ma három emberből csak egy jut — kettő kenyér nélkül áll családjával a tizfokos kemény tél közepén.

Ilyen óriási aránytalanság munkaalkalom és munkakereslet között Magyarországon a kommu n idején kívül sohasem volt. A fentemlített szám azonban csak átlagban irányadó, vannak munkakörök, ahol az arány sokkal kedvezőtlenebb.

Igy például a cipész és szabóiparban 18 munkahelyre 184 munkakereső, napzámosoknál 128 helyre 343 jelentkező, vas, fém és gépiparban 21-re 343, építőiparban (kőműves, ács, szobafestő stb.) 9 helyre 170 munkakereső és a női foglalkozást üzőknél 82-re 285 jelentkező jut.

Egyedüli kivételt talán a bányászok képezik, ebben a munkakörben van elég munkaalkalom — ugyanígy, hogy a Ruhr vidéken és Belgiumban munkanélkülivé vált néhány száz magyar bányász kivétel nélkül el tudott helyezkedni a magyarországi bányákban.

Ami a mezőgazdasági munkások elhelyezkedését illeti, erre vonatkozólag nagyon felületes összeállítást láttam a földművelésügyi miniszterium kimutatásában.

A kimutatás többek között 200 erdőkiérmelő munkásról emlékeztet meg, akik munka nélkül állanak — ezzel szemben azonban az is igaz, hogy egyetlen egy munkaalkalmat sem tud felsorolni. Mindazonáltal — saját tapasztalataim alapján mondhatom, egy egész kis hadsereget lehetne kiállítani azokból a munkanélküli mezőgazdasági munkásokból, akiknek a száma sajnos — kétszázon felül van Magyarországon!!

Mindezeknek az okát a pénzügyi kormányzat teljesen hibás politikájában látjuk, amely az ország vagyonának tekintélyes részét mint említettük néhány nagy bank kezébe adta át s a

mely utóbbi most korlátlan ur lett elevenek és holtak felett. Magyarországon a külföldi kölcsön megvalósításának pillanatától várja ezért most mindenki, vas és gépmunkás, cipész és építőiparos és a tőzsdén játszó spekuláns is sorsa jobbra fordulását.

Reméljük, hogy így lesz. A sokat emlegetett ruhrakció erősen szembelyezte az európai két nagyhatalmat, Angliát és Franciaországot. A jövőben tehát — előbb, vagy valamivel később — feltétlenül két egymással szemben álló hatalmi csoportosulással kell számolnia a kisanantnak és Magyarországnak is.

Az új csoportosulásnál kezdik számba venni már ma Oroszországot is, amelynek Európa jövődó kialakulásában igen nagy szerepe lesz.

Ennek kegyelért verseng — ha ma még titokban — Anglia is, Franciaország is.

Franciaország a napokban kötött szerződést Csehszággal, hogy így meg legyen összeköttetése kelet felé — Szovjetországgal.

Oroszország bevonása a keleti csoportosulásba a nagyszálv eszme diadalát jelentené, a melynek természetesen minden nem szláv állam ellensége. Így tehát Magyarország, Olaszország, Németország és Anglia.

Hátra van azonban Románia és Lengyelország, amely utóbbi ugyan szláv állam, de Oroszország feltámadásától saját állami függetlenségét félti. Ennek a két államnak szerepét akarja tisztázni a belgrádi konferencia és a szláv Csehszág és Szerbia egészen nyilvánvalóan a maga oldalára akarja őket megnyerni az 1924 esztendőben, az új államcsoporthoz küszöbén.

Hordóssy Iván.

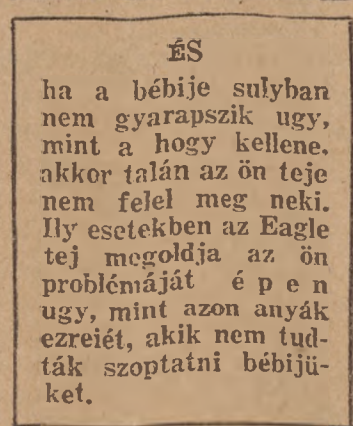
A BÉBI egészsége és fejlődése főleg az eledeltől függ, melyet kap. Az ön békéjét etesse és fürdésére rendszeresen. Ha nem tudja békéjét szoptatni, akkor használjon Borden's Eagle tejet.

MERT

a Borden's Eagle tej a legjobb csecsemő eledel, különösen békéknek, gazdag tehén tejből és finomított cukorból készül. Tisztsága, állandósága és könnyen emészthetősége miatt az orvosok ajánlják.

ÉS mert több mint három nemzedéken át több békét neveltek fel rajta erős és egészséges férfiak és nők, mint az összes más csecsemő eledelen együtt. Ha a békije nem alszik éjjel, sir és nyugtalan

HA kitölti az ezen hirdetés alatt lévő szelvényt és beküldi hozzánk, mi küldünk önnek saját anyanyelvén írt nyomtatványt, hogy hogyan kell használni és más értékes felvilágosításokat.

THE BORDEN COMPANY New York

Borden Building

SZELVÉNY

Jelölje meg, melyik nyomtatványt akarja

Táplálási utasítások	Étrend gyermekeknek	Bébi könyv
----------------------	---------------------	------------

Név 6

Cím Hungarian

KÉSZPÉNZ DOLLÁR JUGOSLAVIA ÁTUTALÁSOKAT

területére is elfogadjunk teljes felelősség mellett. PÉNZKÜLDEMÉNYEK a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK az összes vonalakra.

AFFIDAVITEK.

NEGY SZÁZALÉK OT KAMATOZO BETÉTEK.

AMERICAN UNION BANK

Főüzlet: NÉMETH JÁNOS ig. elnök. Fióküzlet: 10 E. 22ND STREET. 1597 SECOND AVENUE. NEW YORK, N. Y.

Tűzbiztosítás

Az emberek általában nem nagy figyelmet fordítanak a tűzbiztosításra.

Mit feleln Ön a következő kérdésekre?

- 1) Elég gondot fordít-e Ön a tűzbiztosításra és vajon kellően biztosítva van-e a háza, háztartási tárgyak, melléképületek, garage, automobile, kocsiszín, stb.?
- 2) Felemelte-e a biztosítási összeget az áremelkedés arányában, hogy olyan összeget kapjon, mely elegendő az újból beszerzésre, ha netalán a tűz elpusztítana valamit?
- 3) Vajon a biztosítást egy teljesen megbízható, szilárd, régi kipróbált amerikai intézettel kötötte-e?

Ha Ön valóban komoly gondolkodású és előre látó ember, úgy Ön csakis a világ legmegbízhatóbb biztosítási intézeténél köti meg biztosítását,

KÉPVISELŐ E VIDÉKEN:

TUG RIVER INSURANCE AGENCY
PATTERSON BLDG.
WILLIAMSON, W. VA.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre. 2 dollár

HELYEZZE EL BETÉTJÉT NÁLUNK

PÉNZT küldünk az óhazába sürgönyileg is.

PÉNZKÜLDEMÉNYEINK a leggyorsabban és legpontosabban lesznek kifizetve a címzett lakhelyéhez legközelebb eső banknál.

HAZAI JOGÜGYEKEKET elintézzük a leglelkisimerebbetesen óhazai ügyvédek által.

KIHOZATALI ÜGYEK.

HAJÓJEGYEK a legjobb hajóvonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készítése.

Forduljon minden ügyével bizalommal hozzánk.

BETÉTEKRE 3 SZÁZALÉK kamatot fizetünk.

HIMLER
STATE
-BANK-
HIMLerville, -- KENTUCKY

**Amerikai író magyar
nyelven.**

Levélcím: NATIONAL INSURANCE AGENCY, HIMLERVILLE, KY

Levélcím: NATIONAL INSURANCE AGENCY, HIMLERVILLE, KY

Lichner József, Saginaw,
Mich. Megujitottuk Lichner Já-
nos előfizetését.

Never _____

Swim de ntra _____

HOZZÁSZÓLÁSOK A HAT ÓRÁS MUNKANAP KÉRDÉSÉHEZ.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség.

A hat órai munkanapra véleményemet tisztelettel én is itt küldöm.

Szerény nézetem az, hogyha már legalább megadott, hogy pár szóval is foglalkozhassunk bérabszólga sorsunk változtatásáról, természetes, hogy azt kívánom ne maradjunk az örökös maradiságba, hanem hát mi is haladhatnánk lépést előre a korral. A bányamunkások is emberi érdemeiknél fogva kiérdemlik ép úgy, sőt még jobban, mint a hogy haladnak fokozatosan előre munkáltatóink a haladással.

Szerintem halálos vétek ily kérdésben egy bányász embernek a 6 órás munka naptól eltérni, sőt sajátolni való szegény esztiség 8 órát vagy ennél is többet óhajtan.

Indokolom pedig azon szerény érveimmel, hogy ha a 6 óra naponként biztosít legalább is közel mindennapi munkát, akkor minden bányász megkezdheti 6 óra alatt is, igen közel azt, amit ma megkeres 8 óra alatt, ép úgy mint ma igen közel megkeresi 8 órai munkával azt, amit ezeketől megkerestünk 10 és 12 óra alatt a szab. rendszerű bányáknál. Rövid idő alatt frissebb az erőnk s nem nyuzódunk agyonra a föld alatt mint a hosszú idővel és azt hiszem egy széjjel látó bányász testvérem se a 6 órát keveselné naponta, de attól inkább tart, hogy nem adnak kárát, (avagy

röviden) becsületes alkalmakat a munkán. Így persze 6 órai munkával is kevés az idő, nem 6-al, naponta a rendes kereset. Igen ám, de az idő bárki hanyagságáért se volt, se nem lesz felelős a keresetnél s éppen így nem felelős a termelésnél a termelőnek, már pedig a mai tulajdonosok szinte kívánják a 6 órai munkanapot és aki fél, hogy nem kereshet eleget 6 óra alatt, az vonja le a mult tanulmányait. Szerintem én oly bérabszólga voltam a mai kapitalista rendszernek, míg 10-12 órát bányászkoztam (anyagilag is) mint vagyok ma a 8 óra és esetleg leszek a 6 órai munkanapnál. Nehogy félre értődjék öntudatosan becsülöm a munkát. Alapos tudatában vagyok hogy a munka tartja a világot, de azt is ép oly alaposan tudom, hogy a munkát a munkás végzi, a mai bérabszólga a bányáknál is. És ha már a 6 órás munka napba másutt nem is, de Karl Marx szavaiban hát megtalálhánk jelentősebb célra vezetésünket. (Egyes elméletek szerint mindazon intézkedések, amelyek a kizsákmányolás fokát kisebbítik, a munkásosztályt erősítik.) Ilyen intézkedések a munkabéremelése, a munkaidő rövidítése, a munka sebesség leszállítása stb. stb. S ha ez mind elérhető! Minek a hosszú idejű küzdelem?

Bányásztestvéri szeretettel
KRISZTIÁN M. JÁNOS
Star City, W. Va.

ÚJ ESZTENDŐTŐL ÉLETBELÉPETT A MAGYARORSZÁGI Bányászok ÚJ FIZETÉSI RENDJE.

(Budapesti szerkesztőségünk tudósítása.)

Sokat irtunk a Bányászlap olvasóinak a magyarországi bányásztestvérek keserves bérküzdelméről, a mely a mai napon új stádiumba lépett. A munkaadók már hónapok óta tárgyalnak a végleges meg egyezéssel a munkásokkal. Most végre befejeződtek a tárgyalások, melyeknek főcélja a kedvezményes ellátás megszüntetése volt. Ezt a fizetésrendezés egyszerűsítése és a széntermelés fokozása okozta. Az utóbbi időben ugyanis a munkateltjesítmény minden bányatelepen erősen aláhanyatlott, ami érthető is, mert nem volt semmi, a mi a munkást nagyobb munka teljesítményre ösztönözte volna.

A munkában eltöltött idő, nem pedig a munkateltjesítmény szerint kapta mindenki a fizetését, illetve a kedvezményes ellátást.

A salgótarjáni bányákban már december elején megszűnt a kedvezményes ellátás és áttértek a békebeli fizetésrendszerre, január elsején pedig az ország összes szénbányáiban a békebeli fizetésrendszert hoznositják meg. Az új rendszer szerint a munkásokat végzett munkájuk után fizetik. A napi legkevesebb fizetés 18.000 s a legtöbb 25.000 korona. Ehhez járul még az ingyen lakás, fűtés és világítás valamint a ruhakedvezmény — úgy, ahogy eddig volt. Az új fizetés 10—20 százalékos emelést jelent és különösen a fiatal és nőtlen munkások örülnek az új rendszernek.

A munkásság nagy része azonban épen ezért nincs elégedve a reformmal, a mely néhány fiatal munkás számára előnyt jelent ugyan, de a munkásság nagy tömegeit erősen sújtja. Kétségtelen, hogy a családok bányamunkás erősen meg rövidül, mert a pénzbeli fizeté-

se nem ér fel a kapott kedvezmény értékével. Ez szüli az elégedetlenséget, a melynek lecsendesítésére a vállalatokkal új tárgyalások kezdődtek azzal a céllal, hogy a fizetés mellett a családok munkások számára pótlékot is állapítsanak meg. A külszíni munkások ügyében még nem jött létre meg egyezés.

A tárgyalásokon a munkásságot Payer Károly képviselte.

Idegének, akik a kvóta kimerülése után is bebecsáttnak.

A nagy közönség általában tájékozatlan afelől, hogy kik azok, akiket a kvóta kimerülése után is bebecsáttnak Amerikába.

Mintán azt akarjuk, hogy olvasóink ebben a kérdésben is megbízható értesítést nyerjenek, felkerestük az United American Lines társaság, mely a Hamburg-American Line társasággal együttes szolgálatot teljesít, tehát a két társaság alelnökét, Lederer Emil urat, aki nekünk átnyújtott egy jegyzéket, mely a Bevándorlási törvény kiadására vonatkozó rendelkezéseit tartalmazza a 2a és 2d pontok alatt és a következőképen szól:

Quótán felül bebecsáttnak:

1. A külföldi államok megbízott tisztviselői, azok családtagjai, kísérő személyzete, szolgálatot teljesítő és egyéb alkalmazottak.

2. Keresztült utazó idegenek, akik útutazóban vannak az Egyesült Államokban.

3. Idegenek, akik mint turisták vagy ideiglenesen itt tartózkodó külföldiek, akik átutazó utra jönnek ide ideiglenesen.

4. Idegenek, akik még nem érték el 18-ik életévüket, és az Egyesült Államok polgárainak gyermekei.

5. Idegenek, akik mint háztartási alkalmazottak állnak szolgálatban, olyanok, akik ténylegesen mint háztartási alkalmazottak akár az Egyesült Államokban, akár külföldön az Egyesült Államok polgárainak szolgálatában állnak, vagy álltak feltéve, hogy szolgálatukat itt folytatták.

6. Idegenek, akik hivatásos művészek, színészek, tanárok, apolók, énekesek, bármely felekezet lelkészei, egytemi vagy semináriumi tanárok valamint azok, akik más tudományos pályán működnek, feleségükkel, és 16 éven aluli gyermekekkel.

7. Azok az idegenek, akiknek lakóhelyük az Egyesült Államokban van a legelgesebb külföldi látogatásukról érnek vissza valamint feleségük és 16 éven aluli gyermekekkel feltéve, hogy ezek a visszatérő idegen kíséretében vannak.

LEVELEK AZ OLVASÓKTÓL.

Tisztelt Himler Ur!

Kívánságára kész szívességgel adok választ. A Bányászlap feltétlenül szükséges a magyar bányá munkáinak, sőt mi több az összes magyar lapok közül erre a lapra van a legnagyobb szükségünk, mivel ebben a nagy országban jó ha van egy utba igazító és tanácsadó kalauz a kezünkben. Így tudhatjuk meg, hogy merre és hová menjünk más különben is a bányászlap egyenes igazsággal szókimondó. Vagyok Himler urnak pártatlan híve,

LOUIS NAGY,
Poposia, Wyo.

Igen tisztelt Bajtársak!

A Bányászlapból olvasom, hogy vannak közöttünk oly egyének, akik nem látják jónak, a mit Himler ur tesz vagy tett. Nézzék csak bajtársak, az igaz, hogy a Verhova pítburghi gyűlésen igen ránk terítették a vizes pokrócot, ránk öreg tagokra. Ne gondolják azt a bajtársak, hogy azt ő fundálta ki. Az a mi ki volt fundálva, csak szavazatra várt. Így hát nem kell ott is gümöt keresni a hol nincsen, mert a mint olvasom, hogy vannak közöttünk olyanok, akik még a kákán is gümöt keresnek. Pedig azon nincsen.

Nevetséges bajtársak, amik néhányan állítanak, hogy Pittsburgba a gyűlésen a delegátusok csak komparintáltak, papok, bucserosok, stórosok, tanult emberek voltak. Kérem csak nem küldhetünk olyokat, akik még azt se tudták volna, hogy merre van Pittsburg. Legyen már a szólás-szapullásból elég; hisz az ember a sok jóttul is meg csönörlik. Hiába, meg van közöttük a mondas, hogy átok fogta meg a magyart, mert az össze soha se tart.

Vegyük példát más nemzetiségekről, azok közt nincs ilyen huza-vona, mint mi közöttünk magyarok közt van. Ha netalán valakinek nem volna nyírére ezen pár soraim arról se tettek.

Boldog egyetértést kívánok, tisztelettel

Idd. FEKETE MIHÁLY
Herrick, Ohio.

Igen tisztelt Himler Ur!

Tisztelettel értesítem, hogy becses sorait vettem, amely okvetlen választ igényel. Én részemről a Bányászlapot az első szám megjelenésétől kezdve szerettem és szeretni fogom, amíg fenn fog állni, vagy ha csak irányát meg nem változtatja. Még akkor sem neheztelnék, sőt örülnék, ha annak egy részét ami az agyvelejében, szívében és lelkében van, más célra fordítaná. Tessék meg hínni, hogy akkor sem volnék féltékeny, mert tudom, hogy az embernek nemcsak másokkal, de magával szemben is vannak kötelességei.

Ami a bányászlapot illeti, avval bizony nem vagyok elégedve azért, mert nem tudják lehetővé tenni, hogy minden nap kopogtatna az ajtónkon nem csak egyszer egy héten. No de ami el nem mult, az még hátra van.

Mégis meg vagyok elégedve a lappal, mert az én szerény nézetem szerint a Bányászlap a tíz év alatt a bányásszág és a közügy érdekében többet tett egy maga, mint az összes magyar lapok együttvéve. Első sorban küzdött mindig mindenféle csaló ellen, akik támadásait mindig a munkásság zsebe ellen irányították, továbbá ezer és ezer ember ügyes-bajos dolgait végezte el és pedig tudomásom szerint díjtalanul, sőt volt reá eset, hogy egyeket a villanyosnyoszek árnyékából rántott vissza az életbe. Alapított New Yorkba Bányász Otthont, ami arra van hivatva, hogy az ide-

és visszavándorlókat a csalóktól megóvja. Épített bankot, bányát és egy szép kis várost kietlen vad helyen, amire még álmában sem mert volna gondolni az ember, ami már most egypár száz családnak biztos nyugodt otthont és később még ezreknek fog.

Bizony bajtársak, mi nagyon sokat köszönhetünk a Bányászlapnak és szerkesztőjének. Ajándékozunk meg tehát ötlet bizalmunkkal, szeretetünkkel és őszinte elismerésünkkel. Azt hiszem, nem is kíván tőlünk többet. De lehetnek mások velem ellenkező nézetek, akik az én szerény, de őszinte nézetemet vagy hízelgésnek minősítik, vagy azt mondják, hogy hát könnyű volt mindezt Himlernek megcsinálni, hisz mi adtuk hozzá a pénzt, én is megcsináltam volna, ha a pénzt a kezembe adták volna. De az ilyen beszéd hasonló a Columbus meséjéhez, amit talán mindenki tud. Hogy amikor hazament Amerika felfedezéséről, az urak egy banketten leki-csinyilög nyilatkoztak Columbusról, hogy hát ők is tel tudták volna fedezni Amerikát. Ekkor Columbus elővett egy tojást és azt mondta az uraknak, hogy a tojást állítsák meg kis végire, amit senki sem tudott megtenni. Akkor Columbus elvette a tojást, a kis végét az asztalhoz ütötte és megállt. Akkor azt mondták, ugye minik is meg tudtuk volna állítani. Columbus azt felelte: Így tudatok volna ti Amerikát is felfedezni.

Most a Bányászlap tíz éves jubileuma alkalmából üdvözlöm Önt Himler ur az összes munkatársaival együtt. Vagyok testvéri szeretettel és tisztelettel

GY. NÉMETH ANDRÁS
Springfield, Illinois.

Tisztelt Himler Ur.

Becsés levelére adok választ, melyben azt kéri, hogy írjak meg, hogy meg vagyunk-e elégedve az újsággal vagy nem? Én nagyon meg vagyok elégedve, minden betű a legigazságosabban van bele írva és a bányászok pártján van mindig. Szeretném hogy ne csak heti lap volna, hanem minden nap megjelenne.

Tisztelettel

PRÉKOP TAMÁS
Stone, Ky.

MIÉRT HÜLT MEG Ő?

Robert Browing, a nagy angol költő, aki jelenleg a Westminster monostorban van eltemetve, Cowley és Chaucer között ment fia látogatására indulva, aki Venice-ben Olaszországban lakott, 1899. őszén. Egy decemberi napon mikor a utját folytatta, meghűlt, a mi aztán végzetes következményekkel járt. Másnap meghalt. Számosan járnak minden esztendőben ugyanazon az uton, a kiknek azonban semmi bajuk sem lesz és ezek az emberek jogosan törhetik rajta a fejüket, kérdezvén: "Miért hült meg ő?" Számos ily esetet meg lehetne előzni, ha idejében megvizsgálnák azt vajjon rendben van-e az egészsége. Egy konok meghűlés azt jelenti, hogy a test

képtelen ellentánni a betegség csíráinak. A dugulásban szenvedő test alaposan esőként ellentálló erővel rendelkezik. Ha Ön gondoskodik arról, hogy a belek rendszeresen működjenek, úgy az Ön szervezete képes lesz arra, hogy az ilyen bajoknak ellentálljon, ahelyett, hogy hajlamos lenne azokra. Triner Keserű Bor ezért a legjobb gyógyszer a mostani idősorokban. Nézzék meg az Ön orvososság készletét és győződjön meg arról, hogy van e abban akár egy üveg is a Triner Keserű Borból — ha nincsen, menjen el azonnal az Ön drasztósihoz vagy gyógyszerészhöz és vegyen egy üveggel. Triner's Cough Sedative, köhögés ellen és Triner's Liniment, mindkét orvosság kitűnő és a mostani idősorokban a legalkalmasabb. Irjon Joseph Triner Company-nak (Chicago, Ill.) ha ha Ön nem tudná azokat a közelben megvásárolni.

**BATES
SANATORIUM**
HUNTINGTON, W. VA.
202-204 FIFTH AVE.
Phone 142
MINDENMÉLY BETEGSÉGET
VILLANNYAL GYÓGYITUNK.
Különböző reumát, köszvényt, vesese és ideges gyomorbajt, stb. gyógyítunk.
Egyszeri kezelés \$1.00-tól felfelé
Egész kúra \$18-tól feljebb.
MASSZIROZÁS SVÉD
MÓDSZER SZERINT.
Villany és gőzfürdők.

Mi megtakarítunk Önnek sok pénzt, ha nálunk csináltatja fogait!
A legjobb anyagokból készített mindegyik munkát a következő árakért:
22 karátos aranyból koronát ... \$ 6.00
Hidmunkát foganként \$ 6.00
Plate munkát \$15.00
Ezüst tömést \$ 1.50

VIZSGÁLAT INGYENES!
Minden munkáért felelősséget vállalunk.

IRODAI ÓRÁK:
Reggel 8-tól este 8-ig.
Vasárnap délután 1-ig.

DR. J. C. WITTEN
fogorvos
LOGAN, CHAFIN BLDG.

LOGAN FLOWER SHOP
(VIRÁGÜZLET)
Logan, W. Va.

Élővirágok mindenkor kaphatók. Vágott virágok és cserepesek. — Remek csokrok esküvőkre, és más alkalmakra. Koszorúk temetésekre és sírokra. Kanári madarak és papagályok.

N. H. Simpson, tulajdonos

RADIO	RADIO	RADIO
ÖN AZT BÁRHOL HALLGATHATJA		
Vegyen egy készüléket és Önnek is lesz egy Rádó állomása, mely a hosszú téli esték unalmát elűzi és nagyszerű szórakozást nyújt Californiában, New York, Pittsburgh, Cuba és Észak Amerika sok száz egyéb állomását hallgathatja.		
Model 5 \$ 55.00	Model 10 \$100.00	Model 10 \$100.00
Model 9 \$ 68.00	Model 10 \$ 80.00	Model 10 \$ 80.00
Minden gyakorlat nélkül azonnal tudja kezelni a Rádót, oly egyszerű a kezelése mint a telefon.		
Jöjjön el hozzánk és mi bemutatójuk, megmagyarázzuk Önnek.		
KÜLÖNBÖGES MŰSOR MINDEN ESTE.		
J. J. PONTIUS, a Parkins Morris Motor Company-nál		
Javítások, hozzávalók és gumikerekek.		
Main Street		Logan, West Virginia.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
423 1/2—Ninth Street.
Telefon 147
HIVATALOS ÓRÁK:
dél előtt 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEK!

Használja mindig
CASCARA QUININE
Gyógyít
Hűlést 24 — óra alatt
Spanyol náthát 3 nap alatt.
Minden gyógyszerárban—30 cent.
Követelje a piros dobozt Hill arcképével és aláírásával.
H-51

MAGYAR Bányászok OTTHONA
Logan, West Virginia.
Ha Loganba jön és valódi tisztán készített jó magyar ételeket akar enni, okvetlenül keresse fel a Magyar Bányász Otthont.
HUSITO ITALOK.
A magyar bányászok pártfogását kéri
Doll Zsigmond tulajdonos.

HILL PIANO CO.
C. V. MILLER, tulajdonos
947 FOURTH AVE.
HUNTINGTON, W. VA.
Bármilyen hangszerre, gramofonlemezre, zongoralemezre van szükség, forduljon hozzánk. — Ha nálunk vásárol sok pénzt takarít meg. Elsőrangú árukat tartunk raktáron!
KÉRJEN
GRAMOFONLEMEZ
ÁRJEGYZÉKET!

FIRST NATIONAL BANK
LOGAN, WEST VIRGINIA
A Logan völgyi magyarság évek óta bizalmával tüntet ki bennünket, melyért őszinte köszönetünket nyitvánítjuk.
PÉNZKÜLDÉS AZ ÓHAZÁBA
Közjegyzői ügyeket pontosan és lelkiismeretesen végzünk. Logan megyében külföldi osztályunk vezetője az egyedül, aki óhazai közjegyzői, hagyatéki ügyekben szakértelemmel jár el.
Betéteket felmondás nélkül fizetünk ki.

ALFRED WILEY ZONGORAHÁZA
LOGAN, WEST VIRGINIA.
Mindenféle legkitűnőbb zongorák, gramofonok, lemezek és más minden hangszerek nagy raktára.
Ha valami hangszert akar vásárolni, okvetlen nézze meg üzletünket. Nálunk mindenből a legjobbat kapja.

MAGYAR Bányászok!
THE B. C. ROACH
HARDWARE & FURNITURE CO.
WILLIAMSON, W. VA.
raktáron tart mindenféle butorokat, kályhákat, chinaezüst evőeszközöket, festékeket, üvegárukat és minden házfelszerelési cikket.
A magyarokat figyelmes kiszolgálásban részesítjük és áraink a legolcsóbbak.
KERESSE FEL ÜZLETÜNKET, HA WILLIAMSONBA JÖN.

ASHLAND NATIONAL BANK
ASHLAND, KY.
Alap és tartalék tőke: Egy millió dollár.
Összvagyon: Öt és fél millió dollár.
Ha egy erős bankban akarja elhelyezni pénzét, helyezze el nálunk betétjét!
PÉNZT küldünk a világ minden részére a legelőnyösebben.
BETÉTEKRE 3 százalékos kamatot fizetünk.
HAJÓJEGYEKET adunk el a legjobb vonalakra.

Mindenféle Ekszerek
Elgin és Illinois órák.
Arany vagy aranyozott ékszerek.
BESZÉLŐGÉPEK
Azonkívül alkalmas ajándéktárgyak a legnagyobb választékban és olcsó áron.

Órajavításokra különösen figyelmet fordítunk.
RANDOLPH AND AUKENTHALER
A. Hallmark Ékszerészek.
Williamson, W. Va.

WILLIAMSON környéki magyarok helyezték el betéteiket a
DAY AND NIGHT BANKBA,
WILLIAMSONBAN, W. VA.
Betétekre 3 százalékos kamatot fizetünk
MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.
ESTE 7 ORAIG NYITVA TARTUNK.

Óhazai mesék....

A VÁNDORKÖSZÖRÜS.

Irta: Szentimrei Mártha.

Sokfelé járt: sokan ismerték. "Ahá! Itt van a vándorköszörüs!" — mondták a falvakban, mikor meglátták, leginkább a piaccon, hetivásárok alkalmával. De a nevét senki se tudta... mert az kit is érdekelt volna?

Arra nem emlékezett, hogy édes anyjai kéz simogatta volna valamikor. Mióta csak az esztét tudta, mindig ketten voltak az apjával. Mellette bandukolt az országuton kicsi kora óta, porban, sárban, esőben, hóban, mellette aludt télen kocsmák felszereiben, nyáron, az országút mellett kukoricások alján, vagy rétek szélén, illatos széna-ágyon. Apja tanította meg arra, hogy az ő neve Szálas Ágoston, meg a Miatyánkra. Kevés beszédű, mogorva ember volt az apja... de meg nem ütötte soha.

Ő maga biztosan a soha nem ismert anyjára ütött, mert mosolygós, beszédes kis fickó volt, aki az utszéli pipacsoktól kezdve a csilagokig minden iránt érdeklődött. De nem volt, aki tanítgassa!

— Hallgass már... ki győzne neked felni? — mordult rá apja százszor is egy nap.

Az életmódjuk változatos volt. Ha jól ment az üzlet, sok köszörülni valót hoztak, peccenyét és kalácsot ettek... olykor száraz kenyér se akadt a tarisznyában. Így növekedett fel Szálas Ágoston, a betűt nem ismerte, tudott egy imádságot és tudott késeket, ollókat jó élesre köszörülni. No meg énekelni is úgy tudott, mint a mezei pas-csirta. Tizennégyesztendő korától kezdve ő hajtotta a köszörükövet, apja inkább csak a munkát vállalta.

Az öreg köhögött s lábai dagadoztak. Mely álmu ember volt s minden hajnalon Ágostonnak kellett őt életre cibálni. Az abonyi zöld vásárok egy keresetűk volt, este a nagykorcsmában egy kis bort is ittak, más-

nap hiába szólongatta, rázogatta Ágoston az apját... vélte, a bor miatt. Hagyta hát aludni s várakozott. Hiába várt! A vándor nem kelt fel többé soha s akkor ismerte meg Ágoston a rémet, mely eddig csak idegenek koporsóit vitte el mellette olykor... s most az egyetlennek arcáról meredt reá... az egyetlenről, akinek tartozott.

Egyedül maradt köszörükövével. Egy darabig a világ megváltozottnak tetszett, mint mindnyájunknak, ha hiányzik belőle valaki. Egy darabig nem dalolgotott. Aztán megint csak felhangzott a piacokon kedves nótája:

"Jányok... jányok... madarasi jányok... Van-i nektek lerakott szoknyátok? Ha nincs nektek lerakott szoknyátok, Nem is vattok madarasi jányok,

Csinos fickó volt, amint ott állt köszörüköve mellett, kék-fehér csikos ingében. Tö-mött felete hajáról hátra csuszott a vihar-vert kalap, mely mellől a bokréta soha se hiányzott. Még télen se, mert hisz a szalma-virág színes fejceskéi akkor se hervadnak el.

A tréfás szó igen könnyen állott nála. Ha öreg asszony adott neki kést, mondván hogy jól élesítse meg, azt felelte:

— Olyan élesre, anyám, mint a kelmed nyelve! Mókázott a cselédlányokkal, akik szívesen adtak neki szót szóra s becsülete-sen elvégezte munkáját, a miért a férfiak azt mondták róla: "Valami rendes ember ez a vándorköszörüs."

Szálas Ágoston egész élete ugyszólván a heti piacokon a nagy nyilvánosság előtt folyt le. Ott falatozott, midőn ráért, sült tököt vagy savanyu uborkát, gyümölcsöt, zsemlyét, kenyeret és turót, már a melyikre kedve szottyant... s amit körülötte árul-

tak, mert messze bizony nem távozhatott a köszörükövetől.

És bár a világon senkihez se tartozott, neki ez talán eszébe se jutott, mert hisz társasága mindig volt, mindenütt. Ismerte a kofákat, a hajlott dereku aggastyánokat, akik a hetivásár multával a piacreret felső-pórték s azután szeméttel telt talyigájukon ülve kenyeretk, a drótos tótot, aki a temp-lom tövének árnyékában ütötte fel mühe-lyét s pihente ki, — fejét kő-párnára hajt-va, — fáradalmait... de ki is tudná annak a társaságát elszámolni, aki mindig vándorol?

És ő mind messzebbre, messzebbre vándorolt s fiatalos vállalkozó kedvében a fal-vak után nagyobb városokba is belátogatótt. Szolnok, Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét mind adófizetői lettek s bár azt hihetné va-laki, hogy városiak nincsenek rászorulva egy vándorköszörüsre, mégis bőven akad-tak, kivált a hetivásárokat látogató tanyai-ak közül, akik csillagos bicskáikat véle éle-sítették meg.

Keresett rendszeren s mivel megszokta, hogy kevéssel beérje, hát már félretett pén-ze is akadt.

Egy idő óta a kecskeméti hetivásárokat a világrét se mulasztotta volna el: ha ked-den nem, akkor pénteken vagy vasárnap okvetlen ott kellett lennie a zöldség-piac szélén. A zöldség piac elejére a zsidó-temp-lom hatalmas épülettömbé vet árnyékot és lépcsői mindig meg vannak rakva festői csoportozatokkal: áruikon tuladott falusi-ak ott számolgatják pénzüket, rongyos em-berek alusznak rajtuk halálosan mély ál-mot s mellettük kényelmesen reggeliznek azok, akik a vidékiek közül beérik ezzel a leg olcsóbb szállodával.

A zsidó templom árnyékában a zöldség-piac folytatása a virágpiac, ahol a kerte-

szek cserepes növényeket árulnak s asszo-nyok, leányok levágott virágokat, papir-bokrétákat és siri-koszorukat.

Siri koszorukat árult a vak Puskásné is Ilona leányával együtt. Vak volt az anya, de annál szemesebb a leánya. Az tizenöt éve merészségével mindenkire rámosoly-gott, mindenkit megszólított, mindenkinek hízelkedett. Kivált a hosszú gyászfátyol-lai járó urinőknek.

— Nagyságos asszony, ugy-i még nem felejtette el a kedves halottját? Tessék... itt van ez a gyönyörű hófehér koszoru... vagy ez a tűzpiros, dáhliákból. A nagysá-gos asszony olyan áldott szívű, ugy-i vesz az ön szegény világtalan édes anyámtól?

És a nagyságos asszonyok közül sokan vásároltak a hervadtas a kertész kimustrált virágaiból készült koszoruból. (Hiszen ei-hervadnak azok még jobban a sirokon). A vak asszony elvette tőle a pénzt s egyre kérdezgette:

— Ilona, ide adtad mindet? Ilona, nem dugtál félre a pénzből? Ilona, megvér az Isten, ha megcsalsz.

— Mind ott van az édes anyám keziben... vagy kérdezen meg akárkit.

Ágoston ilyenkor sietett megállítani kö-szörükövet s bizonyította hogy:

— Annyi az... annyi...

A feketeszemű Ilonának nem hiába vol-tak közepén összenöve sűrű szemöldökei, mert megverte szemmel szegény vándorkö-szörüst, aki attól kezdve, hogy meglátta, gyakran álmodott a sugár hajadon fehér melleskötényével. Szólottak is össze, incsel-kedtek egymással, — ha ráértek — Ágoston már azt is tudta, hogy a Szultán-utcában laknak egy kis nedvesfalu házban, mely a sajátjuk. Később engedelmet kért Ágoston hogy illó fizetségért náluk tölthesse az éj-szakát s olyankor ő gondoskodott a vacso-

ráról is. Megtudta, hogy Puskásné régen özvegy — Ilona nem is emlékszik az apjára — hogy azelőtt finom fehér himzéseket ké-szített s azokba veszett bele szemévilága.

Ágoston abban reménykedett, hogy a bi-zalmatlan özvegy jóindulatát nem lesz ne-héz megnyernie, hiszen szemmeláthatólag szükség volt egy derék kenyérkeresőre a háznál.

Ilonával már tisztában volt, mert ha enye legve átfogta derekát, mindig fenyegette:

— Maradhasson... mer kajátok!

De... soha se kiátott, akkor se, mikor csók virágzott ki az ölelésből. És mikor vissza is adta, elérkezett az idő a komoly beszédre. Ágoston bejelentette tisztességes szándékát az anyának.

Tudta, hogy Puskásné bizalmatlan, zsém-bes természetű, de soha se hitte volna el, hogy úgy felfortyanjon.

— Mit gondol maga! Hogy én az egyet-len jányomat egy vándorköszörüsnek ne-veltem? Az apja iparos vót, az én apám meg tanító. Csak rangbélinek adom, vagy pize legyék.

— Nekem is van valamennyi pénzem...

— Valamennyi... de nem annyi, ameny-nyiért el lehetne felejteni, hogy vándorkö-szörüs. Aszondom, hagyjon Ilonának békét, ... ide többet be ne tegye a lábát... inkább kiterítve lássam a jányomat, mint vándor-köszörüsének.

Nagyon leforrázták ezek a szavak sze-gény Szálas Ágostont, csakugy tántorgott elmenőben, mint a részeg. Ilona a kapuban várta.

— Nem ad... kevesel engem... szóltott a legény szomoruan.

— Ha nem ad, elszökök! — heveskedett a lányka.

(Folytatása következik.)

A CIFRA RUHA MIATT.

Bácsföldváron Szabó György (Simon) odaváló parasztgazda összekülömbözött a családjával, mert a felesége a lányait szá-mára butort és ruhát vásárolt, sok pénzt adott ki azokból a ke-servesen megszerzett bankók-ból, amelyekért az egész fami-lia reggeltől estig dolgozott, s a melyen Szabó György földet akart vásárolni. Az öreg föld-műves nagy patáliát csapott a "rongyok" miatt, amiket a fa-miliája összevásárolt s hogy osuffá tegye "pávaskodó" lá-nyaait, rongyos oszmába, ron-gyos ruhába öltözött s ugy járt-kelt a faluban, hogy lássák, hogy ő milyen szegény, a család ja pedig "mindent elpuccol". A bosszunak ez a módja ugy lát-szik nem nyugtatta meg, mert eltűnt Földvállról. Családja min denfelé kereste, de eredmény-telenül, Csurognál a halászhok egy oszlásnak indult hullát fog-tak ki a Tiszaágból, amelyben felismerték Szabó György holt-testét. Az öreg gazda afeletti el-kesedésében, hogy a felesége és a lányai ruhára költöttek a pénzt, eldobta magától az életet. Szabó György familiájá nem tul ságosan élvezheti az új ruhákat. A faluban nincs nyugtuk, a föld váriak nekik rójják fel, hogy az apjuk öngyilkos lett.

(Tiszavidék, Óbecse.)

ELFOGOTT GYUJTOGATÓ.

Bakó István tamási lakos bér emelés miatt összeszólkazott gazdájával, s miután ez nem volt hajlandó bérét javítani, A bosszúból felgyújtotta prészá-zát. Az okozott kár több millió korona. A gyujtogatás után Ba-kó István Szekszárdra jött, ahol a rendőrségnél önként jelent-kezett, bűnét bevallotta. A rend-őrség a gyujtogatót az ügyész-séghez kísérte át, ahol a statári állis bíróság előtt fog tettéért számot adni.

(Tolnamegyei Ujság.)

LAKODALOM MENY-ASSZONY ÉS VÖLEGÉNY NÉLKÜL.

Hajdu János lentikápolnai jó módu polgárnak hét gyermeke volt, de egyiket sem tudta any-nyira fölnevelni, hogy részük-re lakodalmat tarthatott vol-na. Legutóbb a harctéren pusztult el egy 21 éves viruló fia. Az öreget nagyon bántotta, hogy míg mások egy gyerme-küknek is tudnak lakodalmat rendezni, addig ő, kit az Isten annak idején hét gyermekkel áldott meg, egynek sem tud. El-határozta, hogy hét elhalt gyer-mekének egyszerre rendez nagy lakodalmat. A lakodalmat meg is tartotta az összes rokonok, sógorok, komák és jó ismerő-sök jelenlétében. A lakodalom három napig tartott és elfo-gyott két hizott sertés, egy bika, 1200 liter bor stb.

(Zalamegyei Ujság.)

MEGSZURTA A KÖZSÉGI BÍRÓT, MERT CSENDRE INTETTE.

Mezőtárkányon Cseh Berta-lan hangosan dalolva ment az utcán. Mihály Zsigmond közsé-gi bíró kötelességéhez hiven csendre intette a zajongó em-bert, mire ez kirántotta kését és megszurta a bírót.

(Magyar Szó, Eger.)

MUNKÁBAN A VERESKÁKAS.

Csikcsatószegben leégett In-cze Dénesnek, Veres Jánosnak és Darvas Jánosnak a csüre. A csűrök tele voltak takarmány-nyal, csépeletlen gabonával és krumplival. A szél által szét-hordott szikrától 14 különböző helyen fekvő épület és szalma-kazal gyulladt még meg, de si-került mindannyit kellő időben eloltani. A tűz gyujtogatásból keletkezett. A tettest a csend-őrség keresi.

(Brassói Lapok.)

ZSEBÉBEN SÜLT EL A PISZ-TOLY ÉS EMBERT ÖLT.

Nagyfejú Ferenc demjéni la-kos a visontai szénbánya köze-lében Becze Lukács nevű sogo-rával kocsin hajtattott. A hátsó zsebében csövével felfelé egy Frommer ismétlőpisztoly volt. Nagyfejú Ferenc benyult a zse-bébe, hogy a pisztolyt megiga-zítsa, de oly szerencsétlenül vet-te ki, hogy a zseb szegélyén a pisztoly závára felhuzódott. A Frommer elcsúszott és a lövés Lu-kács Ferencet hasán találta, aki meg is halt. Az egri kir. törvény szék megtartott tárgyaláson 150,000 korona pénzbüntetésre ítélte Nagyfejú Ferencet.

(Magyar Szó, Eger.)

FINE-LAX

Várandós és szoptatós anyák figyelmébe!

Látja ezt a szép kővér gyermeket? Ennek az édes anyja a terhesség ide-jén naponta használta a FINE-LAX csokoládé cukorkákat, szedte azokat azután is és csodákat művelt. A gye-rek soha sem sírt, mert a FINE-LAX elmulasztott a mamánál minden gyor-morrendtelenséget és a gyerek a leg-jobb táplálékot kapta és a tiszta tej zavartalan nyugalmat biztosított. Egészséges, remek gyerek lett belőle. Két nagyság 50c és \$1.00. Rendelje most és megkapja remek naptárunkat. Küldjön rendelésével pénzt vagy money order-t e címre:

THE Fine-Lax Company P. O. Box 240, Station E CLEVELAND, O. Ingyen—Ingyen—Ingyen Bárki, aki 10 új rendelet küld be, ingyen kap egy töltő tollat, (Fountain Pen-t). Minden vevő kap azonkívül egy naptárt is ingyen.

A Legjobb, Legolcsóbb Ó-hazai Ujság

DROZDY GYŐZŐ LAPJA A

MAGYAR UGAR

AZ ÓHAZAI falvak népének oktatója, szórakoztatója, tanácsadója és legjobb barátja volt ez az ujság. Független, kiméletlenül igazságos, demokratikus és szókimondó hangja miatt azonban a nemzetgyűlési vá-lasztások alatt betiltották. Az idők jele, hogy most a kormány önként levette a bilincset és újra megjelenhetik

A MAGYAR UGAR frissen, alaposan tájékoztat bennünket az óhazai állapotok felől. Hir-adásai megbízhatók.

A MAGYAR UGAR szép elbeszéléseiből, bohókás kópéságaiból, kacagtató politikai karika-turáiból, derült jókedvet meríthet mindenki.

A MAGYAR UGAR hírei és képei minden amerikai magyarnak meghozzák a tudnivaló-kat. Azonkívül is harcos szóval védi az amerikai magyarság óhazai érdekeit.

A MAGYAR UGAR fegyvere az igazság. A demokrácia ellenségeivel szemben kérlelhetet-len. Nem a hatalom lapja, hanem bátor szóval írja meg mindig az igazságot.

A MAGYAR UGAR minden betűjét az igazságos földreform végrehajtása és a dolgozó ma-gyar népmilliók érdekében írják. Igazságot, békét, jogot, földet és ke-nyeret követel a népnek.

A MAGYAR UGAR Kossuth Lajos szent eszméiért, a demokráciáért, népszabadságért küzd és ez a legelső és eddig egyetlen politikai lap, a mely azt hirdeti, hogy a dunamenti apró nemzeti államoknak az Egyesült Államok mintájára szövetségé kell alakulniok, ha azt akarják, hogy népeik boldogulhas-sanak.

A MAGYAR UGAR

hetenként KÉTSZER JELENIK MEG bő tartalommal és mégis akárcsak a napilapok minden fontos eseményt közöl.

EZ A VILÁG LEGOLCSÓBB UJSÁGJA. FÉL ÉVRE \$1.00 EGÉSZ ÉVRE \$2.00

Cime: MAGYAR UGAR, VI. Nagymező-utca 3. BUDAPEST.

A Magyar Bányászlap kiadóhivatalakészéssel továbbítja az előfizetést.

MI ÚJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmúlt héten 5 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Pénteken este a Göre Gábor színtársulat tartott telt ház előtt nagy sikerű előadást. A társulat játéka nagyon megajnyert a közönség tetszését és szinte kérésztől nevétték az előadást. A társulat tagjai Pády Margit, Medgyaszay Amália, Ligeti Lajos, Endrey Jenő, Medgyaszay Jenő nagyszerű színészek, kitűnően játszották szerepeiket és nagyon jól énekeltek és táncoltak.

E hó 3-án ismét Himlervillen lesz a társulat, amikor Göre Martsa lakodalmát játsszák el újra szűz ház előtt, mert a jegyek nagy része már is elkel.

Vasárnap délután a magyar iskola nagyobb növendékei vizsgáznak és egy magyar olvasásban írásban, számtanban, mint az óhazai történelemből szög előmenetelükről tettek tartsaságot a növendékek.

Második évfolyam!
KIS MAGYARORSZÁG
(himlervillei helyi híradó)
legújabb száma megjelent
Szerkesztő: KOLOS LEO.
Megjelenik havonként kétszer.
Előfizetési ára egy évre\$1.00
Magyarországra\$1.50
KIS MAGYARORSZÁG
Himlerville, Kentucky.

KISHIRDETÉSEK.

ELADÓ.

ELADÓ 25 akér föld Virginában Norfolkhoz közel. Egyenes, fekete, nem kavicsos, kerteszetre alkalmas föld. Bővebbet **SOOS ISTVÁN, R. D. 6, Box 98, Akron, Ohio.**

KERESTETÉS.

KERESÜNK 1000 MAGYAR NOT a kiképzett munkásoknak nekiközvetlenül, akiknek az OVERALL MOUNTAIN munkát kint dolgozni kell. Minden rendelkezés egyenlőre ajándékos adunk, ami egy mátsa többet egy mint amit on a munkájukra fizet. Vélőkre rendel egy nagy doboz \$1.00, 6 doboz \$4.50. Probacionárius munkások kint, ha it őrök OVERALL WASHING POWDER CO. 75 East 10th Street, NEW YORK CITY.

KERESÜNK Steve Csöke és Mike Krupát, akikkel én Algonquin, W. Va.-ban együtt dolgoztam. Legyenek szívesek címüket velem tudatni. Mike Várady, 420 East 52nd Street, New York City.

KERESÜNK John Gergely volt burdosmestert, 122-ben volt nálam burdos Garyben a No. 6 lézen. Gyebnár Mátyás, Box 51, Himlerville, Ky.

Farmra vágyó magyarok

figyelmébe ajánljuk
három Cuckorépa termő farmokat, amelyek dressek lettek a birtokok lejárta után. Mind a három birtokon felesek dolgoztak, akik mind nagyobb birtokot vettek maguknak. 40 AKEROS első osztályú fekete agyagos talaj csak egy negyed része fekete homokos, mind szántó, vasúti állomástól csak fél méjire van, és állami kövezett út mellett és mind magyar szomszédokkal van körülvéve. Van gyümölcsös, de nincs rajta épület, de amit az iteni nagy épület gyárak olcsón építenek rá. Ha még nem szándékozik rá költözni egy magyar szomszédja felől munkálja. Az ára 70 dollár akorja, 15 dollár lefizetéssel akorját eladjuk és évente 10 dollár törlesztéssel, amit maga a birtok ki fizet: ha felében adja ki is munkán.

60 AKEROS fekete agyagos talaj föld, amelyben egy 5 akernyi homokos sük húzódik keresztül, mind szántó, a 2 akér jó erdőföld, kívül van nagy két gyümölcsös, nagy barn, 7 szobás lakóház, mindegyik mellékeépület, ez a birtok is az állami kövezett útton van csak 3 méjire Bay City nagy piacra és gyár városához, de csak egy hajtásnyira a vasúti rakadnhoz az ára 110 dollár akoront, 25 dollár a fizetési fizetésűl, akkor a többi törlesztési a termésből évente, ehhez a birtokhoz járul több gazdasági szárazam is.

10 AKEROS első osztályú kis csirke farm, de jó cigoriának és kerti veteménynek, most is jó darab földi oper van benne plantálva és szőlő, van egy jó istálló épülete. A birtok csak 1 1/2 méjire van Bay City városához, ahol mindent eladhat, amit termel csak egy kis házikót kell rá építtetni. Az ára 110 dollár akoront, 30 dollár lefizetéssel akoront eladjuk a többi törlesztési a termésből.

Jöjjen azonnal és tekintse meg a birtokainkat vagy írjon bővebb felvilágosításért erre a címre.
SUGAR BEET REALTY COMPANY
501 FITZHUGH ST.,
BAY CITY, MICH.

ROYAL MAIL
A magyar kormány által engedélyezett
Közvetlen összeköttetés
NEW YORK és HAMBURG között
Cherbourg és Southampton át
"OHIO"
"ORICA"
"ORICA"
Ezek a hajók minden tekintetben
újak és modernek. Az Oceanon ke-
reltül minden nyári és téli időszak
között nagy sebességgel a leggyorsabb
közvetlen összeköttetés van sze-
gyra az új és újabb hajókra szol-
gat.

CITIZENS BANK

OF
WAR. W. VA.

Alap és tartaléktőke
\$60,000.00

3 SZÁZALÉK KAMATOT fizetünk betétek után.

KÜLFÖLDI OSZTÁLYUNK a legolcsóbban küld pénz az 6-hazába.

DRY FORK magyarok szíves pártfogását kérjük.

Don't You Get Tired

of having cows off-feed with indigestion, constipation, inflamed bags, sore teats, and other troubles? Then stop using feeds that promote these troubles and stick to Larro—have healthy cows, more milk and more profits.

TUG RIVER GROCERY CO.
WILLIAMSON, W. VA.

OCCIDENT és GOLD MEDAL ísrték kizárólagos nagybaní adói ezen a környéken.

LARRO-féle takarmányok nagy raktára. — Rosenbaum-féle lótakarmány kapható.

DEL MONTE kannásárak képviselői. — Minden fűszerárut tartunk nagyban.

FERFIAK óvjátok

KIZÁRÓLAG

Legbiztosabb oltalmat nyújtja.

Nagy tubus 3/4 c. KIL (4 darab) \$1.00

Kapható minden drog-árusban vagy

San-Y-Kit Dept. B

Box 22, Beckman, N. Y.

Irton körlevélünkért

Hugycső

HURUT

ellen.

Geo. W. Snodgrass

Általános Biztosítási

Irodája

FELTY BUILDING

ASHLAND, KY.

Élet, tűz, balenst, segélyezési

biztosítási a legelőnyösebb fe-
téselek mellett.

MAGYAROK!

NORTON, Virginia egyike a leg-
jobb és legforgalmasabb virginiai
bánya városoknak, ahol ha az em-
ber a pénzét befekteti valamibe,
biztos, hogy azt el nem vesztí —
csak jövedelemre számíthat belőle.

Jelenleg van egy pár jó üzletnek
alkalmas ház a legjobb helyeken a
futon — kitűnő alkalom, Restau-
rant vagy bármilyen üzletnek.

Van egy 6 szobás finom ház 3
aker kerttel bent a városban.

Biztos megélhetés, mert Norton
bánya város is és bányákkal van
körülvéve, ahol munkát csaknem
mindig lehet kapni. Ezen ritka al-
kalom csak rövid ideig lesz, tehát
ha pénzét jól akarja elhelyezni, úgy
fektesse be olyan helyen, ahol sem-
mi esetre sem veszíthet. — Vegyen
üzletet — házat Norton Virginis-
ban.

Jöjjen és avózdódn meg!

MIKE FEKETE

A Nortoni nagy kórház mellett.

Norton, Va.

Himlervillei és Vidéki magyar testvéreim!

A jobb munkaviszonyok dacára is minden érut csak úgy, mint ed-
dig a

LEGOLCSÓBB ÁRBA

adok.

Kapható nálam mindenféle fű-
szer, friss hús, bányász kelleté,
ünneplő és munkáscipők a legolcsó-
nyosabb áron.

Hittelt nyújtok minden fizetése-
ges magyarának.

Továbbra is kérem magyar test-
véreim szíves pártfogását

GURDON KÁROLY

legregőbb vegyeskereskedő

HIMLERVILLE, KY.

EZ A BANK

a vidék magyarjainak a legszive-
sebben ajánlja fel szolgálatait, min-
den tekintetben.

Külföldre olcsón küldünk pénzt,
mert a legnagyobb bankokkal ál-
lunk összeköttetésben és naponta
táviratilag kapjuk meg a külföldi
pénzek árfolyamait.

Betétekre 3 százalé-
kamatot fizetünk.

The First National Bank,

Williamson, W. Va.

Himlervillei

Bányásztestvérek!

Szíves tudomásulra hozom,

hogy Mike Lahvicska üzletét át-
vettem és raktáron tartok ruhá-
zati cikkeket úgy felnőttek,
mint gyermekek részére.

Cipők, rőfös árak, edények és
a bányászok részére Goddich-
féle lábbelik nálam kaphatók.

Velelek küldök már évek óta
a bányák mélyén és így magam
is nagyon jól ismerem, hogy
mily nehezen és örökös veszély
között keresitek meg a lét ten-
tartáshoz szükséges összeget.

Ez a tudat szolgál mértékül ne-
kem akkor, mikor bányásztés-
véreimmel üzletet kötök. Nálam
olcsó ártért jó ártat kaptok.

MIKE SZEMÁN

Himlerville, Ky.

— Logan —

Jewelry Co.

LOGAN, W. VA.

Kitűnő órák, ékszerek, hang-
szerek, írószerek, frankok,
bőröndök, táskák nagy rak-
tára.

Ajándék tárgyak nagy válass-
tékban.

Különös gondot fordítunk órák
javítására.

A MAGYAROKAT figyelmesen
szolgáljuk ki.

HA WILLIAMSONBA JÖN

és olyan helyre akar szállni,

ahol jól érzi magát és tiszta
szobát kap, akkor keresse fel

a

COLUMBUS

HOTELT

Magyar testvéri szeretettel
várja a magyar bányászokat.

KUTTOR JÁNOS

tulajdonos.

MEET

ROGERS

WEAR

DIAMONDS

ROGERS & CO

SQUARE DEAL CREDIT JEWELERS

At Fourth Ave. & Ninth Street

Huntington, W. VA.

Valódi 14 karátos arany ékszerek, órák, láncok, gyü-
riték, karkötők. Gyémántok és más drágakövek. Ezüst evő-
eszközök és dísz tárgyak.

Ha Huntingtonba jön okvetlenül látogasson meg
bennünket.

Magyar bányászoknak hitelt nyújtunk és részletfizetés-
re is adunk el.

NORTH GERMAN LLOYD
Hetenkötő hajójárat
Magyarországra
New Yorkból Brémába
Tizenhárom hetente
hajókon

MÜNCHEN STUTTGART
COLUMBUS

Továbbra is közöndvölt egy-
esetű hajókon

Kényelmes felszerelt 2.
osztályú zárt kabinok két
nagy nagy ágyval
Feltöltéskor ártóljon bármely
helyi ügynökség vagy

North German
Lloyd
14-16 Pearl St.,

CUNARD
ANCHOR
LINES

A magyar kormány által több mint 20
év óta engedélyezett kivándorlási vonal
Ki akarja hozatni rokonait
Amerikába?

A magyar kvéta már megtelt. De
most az ideje, hogy az 1924 július 1-én
kezdődő új kvéta, az előkészítet
magyarok. A Cunard Line képviselői
Magyarországon, Erdélyben vagy a
Földközi tengerben bármely városban
lehetnek, hogy a szükséges utle-
veleket és közúti fűtűtőzéseket meg-
kapják. Társaságunk alkalmasított
délutáni és szombati estéken utle-
veleket a hajókhoz Cunard utasok a
mint utra, kérelek el a társaságunk
mert birtokunk több hajók indul E-
ropából Amerikába. Cunard hajóje-
zők a világ leggyorsabb hajójezői-
k. További felvilágosításért fordul-
jon bármely hajóügynökséghez, vagy
CUNARD ANCHOR

517-119 Street,
Washington, D. C.

THE MADISON NATIONAL BANK
MADISON, W. VA.

ALAPTŐKE\$50,000.00
tartalék felül egy millió.

Ez a bank a legjobb kizöl-
gásban részesíti a ma-
gyar bányászokat az egész
kis és nagy Coal River
vidéken.

3 százalékamatot
fizetünk betétekre.

PÉNZT küldünk a világ
minden részébe.

Jöjjen be hozzánk!

STEVE RÁTZ
LOGAN, WEST VIRGINIA,
Cherry Three Bottom.

Tisztelettel értesítem Logan-
vidék magyarjait, hogy egy
hentes, mészáros és fűszer
üzletet nyitottam, ahol vevő-
ímet a legpontosabban szol-
gálok ki. Rendeléseket ház-
hoz szállítok.

THE PEOPLES BANK
APPALACHIA, VA.

Helyezze el nálunk betétjét

4%

kamatot fizetünk.

Az ösházba gyorsan és pon-
tosan utalunk át pénzt

Figyelmesen szolgáljuk ki
ügyfeleinket.

SZABADALMI ÜGYEKBEN
forduljon bizalommal hozzám. Talál-
mányát küldje be patentiírózás véget.

MEYER
POLACHEK - ZOLTAN
MAGYAR HONFELVIRŐSÜG KÖZVETLEN
520-FIFTH ST. - NEW YORK

Tisztolt majner
Testvéreik,

mivel hogy hát igön finoman traktálik böcsös
személyömet mán mint GÖRE GÁBOR bíró
ur személyét mög az hü kíséretömet is ugy
mint az lányomat az MARTSÁT, az szépsé-
gös MADZAG KATYIT, SÖRÉT ANDRIST, no
mög akasztófára való KÁTSA czigányt, akit
nem akar megönni a fene, hát elgyűvünk ujra
elkomédgyiázni, danolni, táncolni

GÖRE MARTSA
LAKODALMÁT

amelyre az tisztolt majner testvéreket mög
az becses családjaikat, gyerökeiket szeretettel
mögíhivom (külön inbitálás nem lösz) az
örömápa

Göre Gábor bíró ur s. k.

HIMLERVILLEN löszünk február 8-án este
7:30-kor a Kompánia Hallban.

DEHUEBA jádzunk február 10-én este 7:30-kor
a Moziban.

HOLDENBAN február 11-én este 7:30-kor lesz
az hírs lakzi.

MONAVILLEBA február 13-án este 7:30-kor
jádzunk.

GARYBEN löszünk február 17-én a High
Schoolban.

Helyáarak: Felnőtteknek \$1.65c, gyermekeknek 55c.